

עבודת השם

"תח סוכות"

ליבנו. את החיבה הגדולה שרוחש הקב"ה כלפינו בחג הסוכות ניתן ללמוד גם מהתבוננות במעמדו של חג זה בין שאר מועדי חודש תשרי. בימים הנוראים מידפקים אנו על דלתותיו של הקב"ה כדלים וכרשים. הן כך אנו אומרים ב"סליחות": "כדלים וכרשים דפקנו דלתיך, דלתיך דפקנו רחום וחנון, נא אל תשיבנו ריקם מלפניך". אנו גם משבחים בשבח זה את הקב"ה בפיזוי הימים הנוראים: "וכל מאמינים שהוא... הפותח שער לדופקי בתשובה". תחינותינו אל הקב"ה מגיעות לשיאן בעת תפילת נעילה. הננו מתחננים אז מעומק ליבנו: "פתח לנו שער, בעת נעילת שער". אולם מה שונה המצב בחג הסוכות. אז, כביכול, המלך בכבודו פותח לפנינו את שערינו ומזמיננו לחסות תחת כנפיו.

הסוכה מוגדרת בוהר הקדוש כ"צילא דמהימנותא" - צל האמונה, ואנו מוזמנים לחסות בצילה במשך שבועה ימים. אלמלא קדמו הימים הנוראים לחג הסוכות, לא יכולנו להיכנס לסוכת שלומנו של הקב"ה, שהרי לא הכול ראויים לחסות בצילו של המלך. אך מכיוון שעברו עלינו ראש השנה ויום הכיפורים, ובהם נטהרנו מחטאינו, מעתה אנו מסוגלים להיכנס לסוכת הקודש.

בימי חודש אלול ובימים הנוראים אנו חוזרים ומשגשגים במזמור: לדוד ה' אורי וישעי "את הפסוק": אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתני בבית ה'... לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כ"ז, ד). ההימצאות בבית ה' היא פסגת הנועם שאליה מסוגל אדם מישראל לשאוף. ואמנם, שאיפה זו מתגשמת והולכת במידה גדושה בסוכה, שכאמור, היא צילא דמהימנותא.

חג זה נחשב גם כ"זמן שמחתנו", משום שדרכנו של בעל הבית לקבל את פני אורחיו במאור פנים ובשמחה, ואף הקב"ה, הפותח לפנינו את שערי סוכתו, מאיר לנו את פניו ומשפיע עלינו שפע של שמחה. על רבי לוי יצחק מברדיטשוב מסופר כי היה מכניס לסוכתו אורחים בלי לבדוק את טיבם. משנשאל לפרש מעשיו, השיב כי לעתיד לבוא, כשיערוך הקב"ה סעודה לצדיקים בסוכת עורו של לווייתן, יש להעריך, שאף הוא, לוי יצחק, יידחק לשם ויבקש להיכנס. מסתבר, שיהיה מי שינסה למנוע בערו מלהיכנס, שהרי אילו מעשים טובים יש בידו, שבגינם ראוי הוא להסב עם הצדיקים באותה סוכת קודש? ... אלא שאז תהיה בפיו תשובה, שהרי אף הוא הכניס את כל החפץ בכך לסוכתו בלי לבדוק במעשיו. לכן, ראוי שגם עמו ינהגו משמים באותה מידה. איננו זקוקים להרחיק מבט עד לסוכת עורו של לווייתן. כלום בסוכה זו, שאנו מקימים במו ידינו, ראויים אנו לשהות?

יסודה של מצוות סוכה טמון בחיבה שגילה הקב"ה כלפינו. באותה מידה, אף עם ישראל מפגין חביבות, העולה על כל המצופה, ומקשט את הסוכה בכל ליבו. כל מצוותיה של התורה חביבות הן על מקיימיהן, אך החביבות הנודעת למצוות סוכה עולה על כולן. נודע על גדולי ישראל שהיו מנשקים את דפנותיה של הסוכה בכניסתם וביציאתם, כביטוי של חיבה.

אהבה רבה מפגין עם ישראל בקישוט הסוכות, למרות שהן נועדו רק לשבעה ימים. אלמלא שאיננו כדאיים, יכולנו להשתמש בסגנונו של מגיד זכותם של ישראל, רבי לוי יצחק מברדיטשוב, ולומר: "ריבונו של עולם, יהי רצון שיעלו אלו המלאכים היוצאים מן השרשראות ומן הפנסים, ומן הציורים ומן העיטורים, שמקשטים שלומי אמוניך את סוכתך, וימליצו טוב בעדנו לכפר על כל חטאותינו".

התורה מנמקת את מצוות סוכה (ויקרא כ"ג, מ"ג): "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים". בגמרא מבואר שסוכות אלו היו ענני הכבוד שהקיפו את בני ישראל כל ימי היותם במדבר. אלא שתמהו המפרשים מדוע ניתנה מצווה מיוחדת כזו לענני הכבוד, דבר שלא מצאנו בשאר הניסים שנעשו לישראל במדבר, כמו המן או הבאר? נראה, שקיים שוני מהותי בין המן או הבאר לבין ענני הכבוד. המן והבאר נועדו לספק לעם ישראל את צורכיהם הבסיסיים במדבר. אלמלא הם, לא ניתן היה להתקיים במדבר אפילו ימים אחדים, וקל וחומר ארבעים שנה. אולם לא כך היו ענני הכבוד, שגם בלעדיהם ניתן היה להישאר בחיים. לפיכך, המן והבאר מעידים על יחסו המיוחד של הקב"ה כלפי ישראל, אך בענני הכבוד ניכרה יותר אהבתו הגדולה של ה' לעם סגולתו. יסודה של מצוות סוכה טמון בחיבה שגילה הקב"ה כלפינו. באותה מידה, אף עם ישראל מפגין חביבות, העולה על כל המצופה, ומקשט את הסוכה בכל

תח סוכה

18:12	כניסת השבת
19:10	צאת החג
18:33	שקיעה
19:45	ר. תם
6:36	הנץ

הפטרה: "והיה ביום ההוא"

מי יאמר זיכתי את ליבי, עד שראוי אני להיכנס למקום שבו שורה השכינה? אלא שכך היא המידה משמים. עצם הכניסה היא המזכה אותו ליהנות מן הזכות הכבירה של ההשייה ברשותו של המלך. הרצון להיכנס ולהתקרב לשכינה, מהווה תעודת כניסה למקום הקודש. מפיה של כנסת ישראל נשמע הפסוק המופיע בשיר השירים (א), (ד): "הביאני המלך חדריו, נגילה ונשמחה בך". רשות הכניסה לחדריו של המלך גורמת מטבעה לרשפי אש התלהבות של בקשת קירבתו.

שפע וברכה מעניק הקב"ה לברואים בעולמו. חיים ובריאות, כישורים וכישרונות, עושר וכבוד. כל אלו אינם אלא פרטים מתוך המכלול הרחב של הטובה שבה מתברכים בני האדם. אולם מכל קנייני תבל בוחר היהודי את קירבת הבורא, שהיא התשורה החשובה לו מן הכול. ובשעה שהוא זוכה לקירבה מופלאה זו, הוא שרוי בשמחה שאין כמותה: "וישמחו כל חוסי בך, לעולם ידגנו" (תהלים ה', י"ב). החיסיון בצל כנפי השכינה הוא הנוסך באדם שמחת נפש שאין כדוגמתה בעולם החומר.

סיפור בהמשכים "כעת תוכל ללכת" חלק ב

קיצור: בשעת ערב מאוחרת בא החסיד ר' ישעיהו שיינברג אל ביתו של האדמו"ר מקרסטי, רבי ישעיה שטיינר, וביקש לקבל את ברכתו של רבו לפני שובו לביתו. מעמסת ניהול הבית הייתה על כתפי אשתו. כדי לסייע לה, שכר ר' ישעיהו משרתת לא-יהודייה, זו התגוררה בביתם, וסייעה בטיפול בילדים ובניהול משק הבית. **המשך:** הנערה נבהלה ונתקפה פחד וחרדה. היא חששה שברתה תממש גם את האיום השני. היא הלכה לעבר נהר הדנובה וברגע של ייאוש הטילה את עצמה אל המים. בדרך פלא נעשו המכפלות שבשמלתה כמצוף ומנעו ממנה לטבוע. כמה שעות צפה על המים, מטושטשת ומעורפלת. כשהאיר השחר עבר במקום חייל הונגרי והוא הבחין בה והצליח למשוטה מן המים. סיפור טביעת הנערה והצלתה בידי החייל התפרסם במהירות. מכיוון שניסיונות המקרה לא היו ידועות, ובשל היחסים הרעועים בין היהודים לגויים, שימש הדבר עילה לכנסייה ולראשי הכמורה להשחית את חרצובות לשונם נגד היהודים. בין הגויים נפוצה גרסה כי יהודים התכוונו להטביע את הנערה במי הנהר ולהעלים את גופתה. הדבר היה עולול לגרום לפוגרומים נגד היהודים. ר' ישעיהו לא ידע אומנם על כל הנעשה והגיע שמח וטוב-לב לביתו. כאן נכונה לו הפתעה. המון רב התקהל ליד הבית. האווירה הקשה הורגשה היטב באוויר. אך בקושי הצליח לפלס לו דרך ולהיכנס פנימה. בדמעות סיפרה לו אשתו את אשר התרחש. לא עבר זמן רב ושוטרים באו אל הבית ולקחו את ר' ישעיהו עמם לחקירה. באומץ ובשפה ברורה הצליח ר' ישעיהו, ששמו הטוב עדיין הלך לפניו, להוכיח את חפותו באזני החוקרים. הללו נראו מאוכזבים במיוחד כשנקראה הנערה לתת עדות, ובמו פיה סתרה את כל השמועות. היא הודתה כי הסיבה להימצאותה מוחץ לבית הייתה הפרת ההסכם עם בעלת הבית, והיא, ברצונה שלה, החליטה להטיל את עצמה אל הנהר. הרוחות בעיר נרגעו. ר' ישעיהו חזר לביתו וליבו מלא שבו והודיה לה'. בעודו משחרז באוזני אשתו וילדיו את מסעותיו, נזכר במה שאירע לו אצל הצדיק בלילה שעבר. פתאום נעשה בשרו חידודין-חידודין. הוא הבין פתאום את משמעות מילותיו הקדושות. חישוב מהיר העלה כי באותן שעות שבהן אחז הצדיק בידו הייתה הנערה בנהר בסכנת חיים, ונראה שהצדיק דאג מהסכנה העלולה לצמוח מכל למשפחתו של ר' ישעיהו וליהודים כולם. רק לפנות בוקר, כאשר נמשחה הנערה מן המים, הוסר חששו של הצדיק, ואז היה יכול לשלוח את החסיד לדרכו לשלום. **סוף!**

לכל זאת זוכים ישראל בחג הסוכות. חג הסוכות וכל עניינה של הסוכה מעידים ומכריזים על האהבה ההדדית שבין הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל. הקבי"ה מצידו מאיר פנים ומכניס את ישראל לחסות בצילו, והעם מחזיר לו אהבה תחת אהבה. חיוב המצווה שניכר בסוכות, הינו סממן היכר חיצוני למתחולל במעמקי נפשות ישראל וברצונם להתקרב לשוכן מרומים.

היהודי החי על פי התורה מספק לנפשו את כל הדרוש לבריאותה ולשלמותה התקינה. אחת לשנה מקבל היהודי פסק זמן המוקדש ל"איתחול האישי". מועדי השנה תואמים במדויק את כוחות הנפש ואת צרכיה המתחלפים. תקופת ההתחדשות מתחילה בחודש אלול ומסתיימת בשמחת תורה.

בימי הדין מתבצע ה"קציר" - ימי הרחמים והסליחות. היהודי יוצא אל שדהו, צופה בגידולים שהצמיחו מעשי אשתקד. ידיעות שקנה, מושגים שנחל, ערכים שרכש - השתרו בו בקרקע הלב. מחשבה ומוסר, עבודת מידות, חינוך עצמי - הסתעפו לאילנות מפוארים של מצוות ושל מעשים טובים. הם ממלאים את ליבו בניל.

פנית ההלכות "דיני חולה שיש בו סכנה בשבת"

קלא: כל חולי שהרופאים אומרים שיש בו סכנה, אף-על-פי שהוא על הברש מבחון מחללין עליו את השבת. ואם הרופאים נחלקים ביניהם אם יש בחולי זה סכנה, מחללין את השבת מספק. וכן אם שני רופאים סבורים שיש לחלל את השבת על החולה, ורופאים אחרים חולקים עליהם, אפילו הם מאה, יש לחלל את השבת מספק. ואם רופא אחד אומר שצריך לחלל שבת כדי להציל את החולה, ושני רופאים אחרים חולקים עליו וסבורים שאין לחלל עליו את השבת, אם הרופא האחד הוא מופלג בחוכמת הרפואה יותר מהשנים האחרים, יש לשמוע לרופא היחיד נגד שני הרופאים. וגם הרופאים שטענו שאין בחולי זה סכנה, מחוייבים לטפל בחולה כזה בשבת, אף אם הטיפול כרוך בחילולי שבת. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד רט)

קלב: גם בחולי פנימי חייבים לנהוג על פי השבע ולנהוג כהוראות הרופאים, אלא שיתחזק יותר ויתלה בשחוננו בה' שיתן בלב הרופאים להבין ולהשכיל ולדעת שרשי המחלה ודרך רפואתה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד ריא)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת שלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com כמון כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..